

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία αφορά τη δημιουργία ενός σύγχρονου τείχους-κτιρίου με αφορμή το τείχος των Αθηνών οι δύο βασικές πύλες του οποίου (Ιερά πύλη και Δίπυλο) συνορεύουν με την περιοχή της νέας παρέμβασης.

Η περιοχή παρέμβασης βρίσκεται στην συμβολή της οδού Ερμού με την οδό Πειραιώς. Εκεί βρίσκεται το παλίο αμαξοστάσιο του ΗΛΠΑΠ το οποίο πρόκειται να απαλλοτριωθεί καθώς και η παλιά Κορεάτικη αγορά η οποία έχει πλέον μετατραπεί σε χώρο πρασίνου. Το αμαξοστάσιο του ΗΛΠΑΠ συνορεύει με τον αρχαιολογικό χώρο και το μουσείο του Κεραμεικού. Στη θέση αυτή επρόκειτο με βάση τα σχέδια των Κλεάνθη-Schaubert να γίνει η Τρίτη πλατεία (πολιτισμού) η οποία θα συμπλήρωνε αυτή της Ομόνοιας (εμπορίου) και του Συντάγματος (διοίκηση). Έναντι του αρχαιολογικού χώρου, στη συμβολή των οδών Πειραιώς και Ιεράς οδού, βρίσκεται πλατεία την οποία πρόσφατα διαμόρφωσε το metro με υπόγειο parking.

Το σύγχρονο τείχος σε αντίθεση με την τυπική έννοια του όρου αντί να διαχωρίζει, ενοποιεί ενώ ταυτόχρονα μεταφέρει την κίνηση των πεζών από το επίπεδο του εδάφους σε μία αναβατική πορεία εξερεύνησης της πόλης, του αρχαιολογικού χώρου του Κεραμεικού και της Ακρόπολης η οποία αποκαλύπτεται στο τέλος της πορείας.

Πιο συγκεκριμένα το κτίριο είναι μία ανοδική γραμμή πλάτους 9 μέτρων η οποία ξεκινά με μηδενικό ύψος από την πλατεία που βρίσκεται στη συμβολή Ιεράς οδού και Πειραιώς, περνά κάθετα την οδό Πειραιώς και συνεχίζει παράλληλα με αυτή, στρέφεται στο σημείο διασταύρωσης της οδού Πειραιώς και Περσεφόνης παράλληλα με την οδό Περσεφόνης, στρέφεται ξανά παράλληλα με τις γραμμές του Ηλεκτρικού σιδηρόδρομου και καταλήγει σε ύψος 6 ορόφων εισχωρώντας στον αρχαιολογικό χώρο παράλληλα με την οδό Ερμού. Το τείχος αυτό λειτουργεί σαν γέφυρα, πλατεία, κτίριο το οποίο ενέχει μίξη λειτουργιών και δραστηριοτήτων.

Οι λειτουργίες που εντάσσονται στο κτίριο ξεκινούν από το δημόσιο (πτέρυγα παράλληλα με Πειραιώς) προς το ιδιωτικό (πτέρυγα παράλληλα με γραμμές ΗΣΑΠ). Στο επίπεδο του εδάφους τοποθετούνται μικρά καταστήματα, φούρνος, περίπτερο, βιβλιοπωλείο, καφέ, μπαρ, εστιατόρια, fast food, θέατρο, παιδικός σταθμός, super market, εκθεσιακός χώρος. Οι λειτουργίες αυτές διατηρούν κατά τόπους το επίπεδο του εδάφους του κτιρίου ζωντανό καθ όλη τη διάρκεια της ημέρας και κατ επέκταση την πλατεία που εσωκλείει το τείχος-κτίριο.

Το τελευταίο βατό επίπεδο του τείχους-κτιρίου 'σπάει' σε δύο τμήματα. Το ένα γίνεται ράμπα που οδηγεί στο επόμενο επίπεδο και το δεύτερο παραμένει ίσιο και οδηγεί στο εσωτερικό του κτιρίου όπου οι λειτουργίες είναι δημόσιου χαρακτήρα και σχετίζονται κάθε φορά με τις χρήσεις στα υποκείμενα επίπεδα.

Στην πτέρυγα του τείχους προς την οδό Πειραιώς εντάσσονται λειτουργίες εργασίας-γραφεία, εμπορίου-καταστημάτων και αναψυχής. Στην πτέρυγα προς τις γραμμές του ηλεκτρικού σιδηρόδρομου εντάσσεται η κατοικία, φιλοξενία(-ξενοδοχείο), εκπαίδευση (-παιδικός σταθμός, κέντρο εκμάθησης) και στην απόληξη του τοίχους το μουσείο και η είσοδος στον αρχαιολογικό χώρο του Κεραμεικού.

Μέσα από το κτίριο συνδέεται η περιοχή του Θησείου με τον Κεραμεικό. Ερχόμενος από το Θησείο έχεις τη δυνατότητα διασχίζοντας τη γέφυρα και συνεχίζοντας την πορεία πάνω στο κτίριο να καταλήξεις στην Ιερά οδό και αντίστροφα. Στα σημεία που οι 2 γέφυρες ακουμπούν-διασχίζουν το κτίριο υπάρχουν ράμπες και κλιμακοστάσια τα οποία εξυπηρετούν την κατακόρυφη κίνηση. Στη κατακόρυφη αυτή κίνηση συναντά κανείς πλατώματα-σημεία στάσης που συνορεύουν με δημόσιες, εμπορικές, και λειτουργίες αναψυχής.

Λόγω του μεγάλου μήκους, όπου οι εκάστοτε χρήσεις απαιτεί δημιουργούνται εγκάρσια ανοίγματα στον όγκο του κτιρίου πλάτους 15μ. Με τον τρόπο αυτό δημιουργούνται ημιυπαίθριοι κοινόχρηστοι χώροι μέσα στο κτίριο. Στο επίπεδο του εδάφους δημιουργούνται μεγαλύτερα ανοίγματα στην κατάληξη της κατακόρυφης κίνησης (ράμπες-κλιμακοστάσια) και μικρότερα στα σημεία εισόδου σε πιο ιδιωτικές λειτουργίες (κατοικιών, εργασίας, ξενοδοχείου). Μεγάλο γωνιακό άνοιγμα δημιουργείται στη συμβολή της Πειραιώς με την οδό Περσεφόνης που έρχεται από τον Κεραμεικό και συνεχίζει προς το Θησείο σηματοδοτώντας την ένωση των δύο αξόνων κίνησης και απελευθερώνοντας την οπτική και την κίνηση προς το εσωτερικό του τείχους. Την καθ ύψος μεγάλη οπή στην κατάληξη του τείχους δημιουργεί το πέρασμα της οδού Ερμού μέσα από το κτίριο του μουσείου. Η Ερμού περνάει μέσα από τον όγκο του μουσείου δημιουργώντας από δεξιά είσοδο στον αρχαιολογικό χώρο και αριστερά είσοδο στο μουσείο. Η Ερμού περνάει μέσα από το μουσείο, πάνω από τον αρχαιολογικό χώρο και την Πειραιώς και καταλήγει στην Ιερά οδό.

Στόχος του εγχειρήματος είναι η δημιουργία ενός κτιρίου συμβολισμού μέσα στον ιστό της πόλης από το οποίο πραγματοποιείται ταυτόχρονα η ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου, της οδού Ερμού και η ενοποίηση Κεραμεικού-Θησείου. Αυτό επιτυγχάνεται από τη δημιουργία ενός δικτύου προσπέλασης πεζών που ενοποιεί καθώς και από τη μίξη λειτουργιών που εντάσσονται στο κτίριο οι οποίες καταστύουν το κτίριο έναν ζωντανό οργανισμό 24 ώρες την ημέρα.

ABSTRACT

The diploma thesis involves the creation of a modern wall-building ,prompted by the wall of Athens, the two main gates of which (Iera pyli and Dipylon) border on the region of the new intervention.

The intervention area is located at the intersection of the street Ermou Piraeus. There lies the old depot of ILPAP which is to be expropriated and the old Korean market which has now been converted into a green area. The depot of ILPAP borders on the archaeological site and museum of Kerameikos. In this position was based on the design of Kleantes-Schaubert to become the third square (culture) that would complement the Omonia square (trade) and the Syntagma square (administration). Opposite to the archeological site, on the corner of Piraeus and Iera Odos, there is a square under which the metro recently constructed an underground parking.

The modern wall unlike the formal sense consolidates , rather than divides, while transferring the movement of pedestrians from ground level to an ascending course exploring the city, the archaeological site of Kerameikos and the Acropolis which is revealed at the end of course.

More specifically, the building is an ascending line of 9 meters width which starts with zero height from the square located at the corner of Iera Odos and Piraeus str, passes vertically Piraeus Street and runs parallel with it, turns at the intersection point of Piraeus str. and Persephone str , parallel with Persephone str. , turns again parallel with the lines of the electric railway and reaches a height of 6 floors penetrating the archaeological site alongside Ermou Street. The wall acts as a bridge, square building which involves mixing functions and activities.

The functions included in the building go from public (wing alongside Piraeus) to private (wing alongside lines ISAP). At ground level, there are placed small shops, bakery, newsstand, bookstore, café, bars, restaurants, fast food, theater, nursery, super market, showroom. These functions keep at places the ground level of the building alive throughout the day and therefore the square enclosed by the wall-building.

The last passable level of the wall-building 'breaks' in two parts. The one becomes a ramp that leads to the next level and the second remains horizontal and leads inside the building where the functions are public and are associated each time with its uses in the underlying levels.

In the wing of the wall viewing to Piraeus str, operations offices, trade-shops and recreation shops are integrated. The wing viewing to the electric train lines housing, hospitality (-hotel), education (-kindergarten, learning center) are integrated and at the end of the wall, the museum and the entrance to the archaeological site of Kerameikos.

Inside the building is the site of Kerameikos and Theseio are joined. Coming from Theseio you can, crossing the bridge and continuing on the path to building, arrive at Iera Odos and vice versa. The spots where the 2 bridges touch-cross the building, there are ramps and staircases that serve the vertical motion. In this vertical movement the passenger encounters plateaus-stand points bordering public, commercial, and recreational functions.

Due to its length, wherever each use requires it, lateral openings are created in the volume of the building of 15m width. Thereby open public spaces are created within the building. At ground level bigger openings are created in the end of the vertical movement (ramp-stairs) and smaller openings at the entry points to more private functions (residential, work, hotel). A large angular aperture is formed at the corner of Piraeus and Persephone str that comes from Kerameikos and continues to Theseio signifying the union of two shafts and freeing the vision and movement toward the inside of the wall. The big hole at the wall ending is created by the passage of Ermou through the museum building. Ermou passes through the volume of the museum creating an entrance to the archaeological site from the right and a museum entrance from the left. Ermou passes through the museum over the archeological site and Piraeus str and ends at Iera Odos.

The aim of the project is to create a symbolic building in the heart of the city which highlights Ermou Street and unifies Kerameikos and Theseio. This is achieved by creating a pedestrian access network that unifies and by mixing functions included in the building that make the building a living organism 24 hours a day.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. HYBRID BUILDINGS

- 1.1. Ιστορική αναδρομή (όπως μεταφράστηκε από το βιβλίο 'THIS IS HYBRID')
- 1.2. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα των HYBRIDS (όπως μεταφράστηκε από το βιβλίο 'THIS IS HYBRID')

2. ΘΕΣΗ

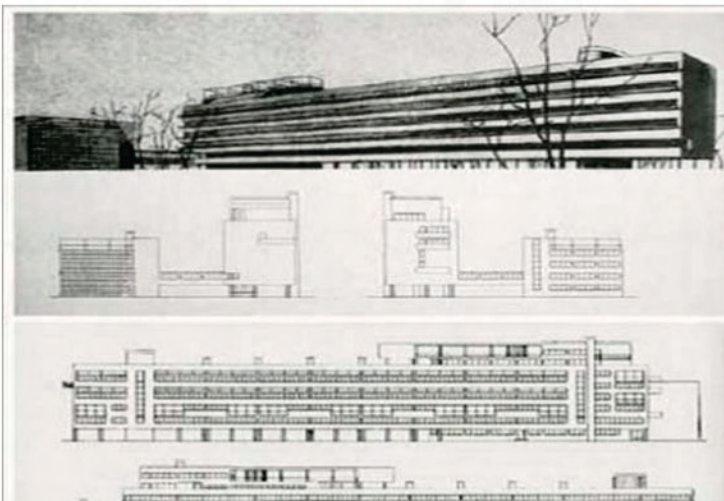
- 2.1. Αρχαιολογικός χώρος Κεραμεικού
- 2.2. Τρίτη Πλατεία
- 2.3. Αμαξοστάσιο ΗΛΠΑΠ
- 2.4. Πλατεία Κεραμεικού (Παλιά Κορεάτικη αγορά)
- 2.5. Αξιολόγηση παραγόντων επίδρασης του περιβάλλοντος χώρου

3. ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΤΕΙΧΟΣ

- 3.1. Γενικά
- 3.2. Κτιριολογικό πρόγραμμα
- 3.3. Κτιριολογικός όγκος
- 3.4. Οδός Ερμού
- 3.5. Σύνδεση Κεραμεικού με το Θησείο
- 3.6. Πορεία σχεδιασμού
- 3.7. Στόχος

Το όνομα της Non-stop-city ξεκίνησε από την ιδέα μιας συνεχούς κτισμένης περιοχής απελευθερωμένης από εσωτερικά και εξωτερικά εμπόδια, μία μητρόπολη που θα αλληλεπιδρούσε άμεσα με την αγορά χωρίς διαχωρισμό σε ζώνες ή λειτουργίες.⁹

‘ένας χώρος αρκετά μεγάλος για συμπόσιο, ελέφαντες ή go-karts. Τρόποι προσαρμογής από μουσική δωματίου σε ice hockey. Μια αρχιτεκτονική που διαμορφώνεται από το γεγονός και όχι από το περιτύλιγμα. Τότε λοιπόν γιατί να μην ξεχάσουμε το περιτύλιγμα?’ Peter Cook. The Monte Carlo project.¹⁰

Εικόνα 4: Narkomfin Block
Σελ. 48, THIS IS HYBRID, a+t research group,
a+t architecture publishers, Spain 2011

Την δεκαετία του 60 πολλά project βασίστηκαν στην ιδέα του τεχνητού τοπίου που αντιμετώπιζε την αρχιτεκτονική σαν κατοικήσιμη γεωγραφία. Το τεχνητό τοπίο ήταν μια συνέχεια του φυσικού τοπίου. Από τις ‘crater cities’ του Jean Louis Rey γνωστού ως Chapec που οραματιζόταν ένα συνεχές αστικό ύφασμα το οποίο εκτείνεται πάνω από το τοπίο, μέχρι τα πρώτα έργα του Cesar Pelli στην Καλιφόρνια που συνδυάζει κατοίκηση και δημόσιο χώρο σε διαμορφωμένες πλαγίες όπως στις μεσογειακές πόλεις, το τοπογραφικό μοντέλο εισήχθη σαν εργαλείο δημιουργίας νέων πόλεων.¹¹

Στην πρώτη μελέτη για τα hybrids, Joseph Fenton δηλώνει πως προέκυψαν το πρώτο τέταρτο του 20ού αιώνα με στόχο να ζωντανέψουν τις αμερικάνικες πόλεις και να εκμεταλλευτούν στο μέγιστο τη χρήση γης. Ταυτόχρονα το κονστρουκτιβιστικό κίνημα δημιούργησε τον social condenser το οποίο περιγράφεται από τον Moisei Ginzburg ως ένα κτίριο σχεδιασμένο για να μεταμορφώσει σχέσεις ανάμεσα στους πολίτες σε τρία επίπεδα του νέου σοσιαλιστικού κράτους: μαζική κατοίκηση, εργοστάσια, συλλόγους. Σε αυτή τη βάση ο Ginzburg ανέπτυξε μια μονάδα ελάχιστης κατοίκησης (27-30μ²) από το οποίο δημιουργήθηκαν μεγάλα οικιστικά μπλοκ τα λεγόμενα dom-komuna. Αυτά εξυπηρετούσαν στο να στεγάσουν τις προλετάρικες μάζες και να επηρεάσουν την κοινωνική τους συμπεριφορά. Το Narkomfin block κτίστηκε από τον Ginzburg ανάμεσα στο 1928 και 1932 για τους εργαζόμενους του κομμουνιστικού οικονομικού. Το κτίριο δομείται από 2 μπτετονένιες μονάδες που ενώνονται με μία γέφυρα. Ο όγκος που περιλαμβάνει την κατοίκηση έχει 5 επίπεδα και πιλοτή. Δύο εσωτερικοί δρόμοι ένας στον πρώτο και ο άλλος στον τέταρτο παρέχουν πρόσβαση σε 54 μονάδες. Μια στενή γέφυρα το ενώνει με ένα παράλληλο κτίσμα χαμηλότερο σε ύψος όπου βρίσκονται κοινές χρήσεις όπως παιδικός σταθμός, γυμναστήριο, βιβλιοθήκη, κουζίνα, καντίνα, πλυσταριό. Μονοπάτια φύτευσης τοποθετούνται στην οροφή και στο κατώτερο, ελεύθερο επίπεδο.¹²

Για πρώτη φορά ο σχεδιασμός κυκλοφορίας θεώρησε την ανθρώπινη ροή μία ευκαιρία για γεγονότα και κοινωνικοποίηση. Η ιδέα του Grand Central Terminal στην Νέα Υόρκη είναι μια αστική χειρονομία η οποία είχε σκοπό να αποφύγει την πληθώρα των χρήσεων που στοιβάζονται για να καλύψουν τα ίχνη των νέων σιδηροδρομικών γραμμών που δημιουργούνται. Ο συνδυασμός ξενοδοχείων, κατοίκησης, γραφείων, επιχειρήσεων δημιούργησε στο κέντρο του Μανχάταν δραστηριότητες μέχρι πρότινος ασυνήθιστες.¹³

Εικόνα 5: Grand central terminal

Εικόνα 6: Linked Hybrid
<http://www.archdaily.com/34302/linked-hybrid-steven-holl-architects/>

Τα τελευταία 10 χρόνια δείχνει να ευνοούνται τα hybrids. Μετά τη θεωρητική επανεμφάνιση των hybrid τη δεκαετία του 1980 από τον Steven Holl, τους Abalos & Herreros και άλλους, επανεμφανίστηκε στο ξεκίνημα του 21ου αιώνα σαν σωτήρας των αμερικανικών πόλεων μέσα από project όπως το Museum Plaza. Στερούμενο ιδεολογίας και προικισμένο με μεγάλη ευελιξία το hybrid επεκτείνεται στην Ευρώπη και την Ασία.⁵⁸

Το hybrid δεν είναι ένα πειθαρχημένο πρότυπο αλλά μια συγκέντρωση ενδιαφερόντων. Δεν βασίζεται στην παράδοση αλλά στο μέλλον και η επιβίωσή του εξαρτάται από το κοινό.¹⁴

Ο Steven Holl έχτισε ένα hybrid στο seaside Florida το 1988 και έγραψε: ‘το κτίριο αυτό διαμορφώνει μία συνεχή δημόσια στοά περιμετρικά της πλατείας της πόλης ενώ λειτουργεί σαν μια κοινωνία από ξένους εξαιτίας των πολλαπλών χρήσεων, γραφείων και χώρων κατοικίας. Αυτή η συγκέντρωση ασύνδετων μεταξύ τους προγραμμάτων δαμορφώνει μια τυχαία αστικότητα’.¹⁵

Στο linked hybrid (2003-2009) του Steven Holl λόγω της μητροπολιτικής κλίμακας της πυκνότητας του Πεκίνου, η μελέτη αφορά τη δημιουργία ενός ημιδημόσιου χώρου στον αέρα που περιλαμβάνει επίσης εμπορικές δραστηριότητες. Μπορείτε να ανεβείτε στον 21ο όροφο και να κινηθείτε μέσα από τις γέφυρες γύρω από τους οκτώ πύργους. Πάνω σε αυτές τις γέφυρες υπάρχουν καταστήματα, κέντρα αναψυχής, καφέ, μια μικρή γκαλερί και ένα τεοποτείο. Αυτά δίνουν μια πολύ διαφορετική αίσθηση όταν

είναι στον 21ο όροφο και στον 22ο και ακόμη περισσότερο όταν συνδέονται με γέφυρες που δεν είναι απλώς ευθείες γραμμές: στρίβουν, συστρέφονται, βυθίζονται, περιστρέφονται ελαφρώς και ανασηκώνονται, χορεύουν στον χώρο.

Το ισόγειο επίπεδο προσφέρει πληθώρα ανοικτών περασμάτων για όλους κατοίκους και επισκέπτες. Τα περάσματα αυτά περιλαμβάνουν μικρο-πολεοδομίες που αποτελούνται από καταστήματα μικρής κλίμακας τα οποία ενεργοποιούν τον αστικό χώρο που περιβάλλει τη μεγάλη ανακλαστική λίμνη. Στον ενδιάμεσο όροφο των χαμηλότερων κτιρίων κοινόχρηστοι κήποι οροφής προσφέρουν ήσυχους χώρους πρασίνου ενώ στην κορυφή των οκτώ οικιστικών πύργων τα ιδιωτικά δώματα-κήποι

⁹ Σελ. 30, THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011

¹⁰ Σελ. 34, THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011

¹¹ Σελ. 34, THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011

¹² Σελ. 48, THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011

¹³ Σελ. 50, THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011

¹⁴ Σελ. 58, THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011

¹⁵ Σελ. 59, THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011

4. HYBRID BUILDINGS

4.1. Ιστορική αναδρομή (όπως μεταφράστηκε από το βιβλίο 'THIS IS HYBRID')

Η ιστορία των hybrids ξεκινά στο τέλος του 19ου αιώνα όταν η πυκνή πόλη άρχισε να αποδέχεται την αλληλοεπικάλυψη των χρήσεων σαν κάτι αναπόφευκτο. Αυτοί οι μεικτοί οργανισμοί δημιουργούνται στις μητροπόλεις, ενώ καταλυτικός παράγοντας είναι η δύναμη του κέντρου των πόλεων. Το 1916 στη Νέα Υόρκη εγκρίθηκε, το 'New York zoning resolution' το οποίο καθόριζε χρήσεις, ύψος και όγκο των νέων κτιρίων. Ο κανονισμός καθιέρωσε την κατάλληλη κλίση των ακτίνων του ηλίου προς το κέντρο του δρόμου. Από εκεί και έπειτα ο κτιστός όγκος έπρεπε να υποχωρήσει από δρόμο σε απόσταση ανάλογη με το ύψος του. Με βάση τον κανονισμό ο αρχιτέκτονας καλούνταν να ερμηνεύσει και να εφαρμόσει τον νέο κανονισμό ξεχνώντας τις παραδόσεις του παρελθόντος. Ο ορθός φωτισμός ενός χώρου απέκτησε μεγάλη βαρύτητα.¹

Εικόνα 1 Downtown athletic club

Σελ. 15, THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011

Με το downtown athletic club ο αστικός χαρακτήρας του κατακόρυφου hybrid ξεκαθαρίζει καθώς υψώνεται πάνω από την πόλη και εξελίσσεται με αυτήν. Ο κτιριακός όγκος μειώνεται όσο ανεβαίνει σε ύψος προσαρμοζόμενο στο πρόγραμμα των χώρων που στεγάζει. Λόγω της μείωσης του όγκου του κτιρίου καθ ύψος γίνεται καλύτερη εκμετάλλευση φωτός και αέρα.²

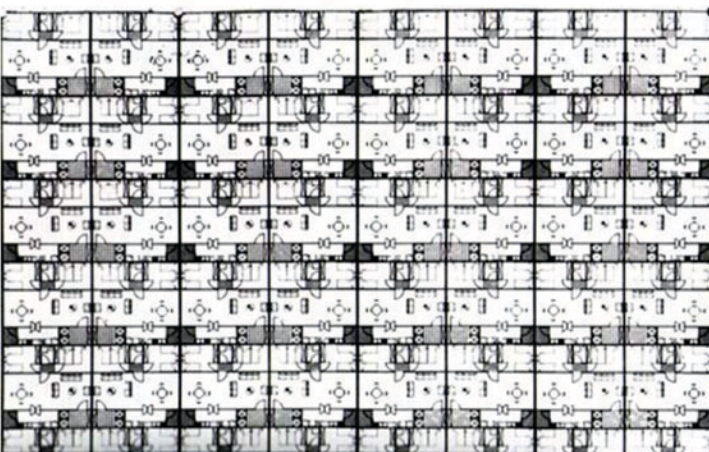
Ο Raymond Hood τη δεκαετία του 1930 ανέπτυξε την ιδέα του συνδυασμού γραφείων, κατοικίας, επιχειρήσεων, ξενοδοχείων και θεάτρων σε ένα κτιριακό όγκο. Αυτή ήταν μια προηγμένη ιδέα για την εποχή. Το unit building του Raymond Hood εκτείνεται σε τρία οικοδομικά τετράγωνα του Μανχάταν και απορροφά, εσωτερικεύει την αστική κυκλοφορία. Με τον τρόπο αυτό απελευθερώνει χώρο. Το κτίριο εξελίσσεται σε οριζόντια διάσταση στον κάναβο της πόλης και απορροφά ποικίλες και αντιφατικές χρήσεις οι οποίες δημιουργούν εκ νέου αστική δραστηριότητα.³

Το 1935 επισκέφθηκε την Αμερική και απο τότε δε σταμάτησε να κριτικάρει τους ουρανοξύστες λέγοντας πως είναι παλιομοδίτικοι και καταπιεστικοί για τον πεζό. Ο Le Corbusier πίστευε (στο βιβλίο του Urbanisme) πως ο νέος άνθρωπος πρέπει να αναπτύξει την ύπαρξή του σε μία νέα πόλη πληθυσμού 3 εκατομμυρίων όπου κατοικία, βιομηχανία, γραφεία και μέσα μεταφοράς λειτουργούν σαν ένα κομμάτι φτιαγμένο από διαφορετικά υφάσματα αλλά όχι άμεσα συνδεδεμένα μεταξύ τους. Ο ίδιος έγραψε: 'οι δρόμοι δεν θα υφίστανται πια'(streets will no longer exist).⁴ Στα μεγάλης κλίμακας αστικά project του Le Corbusier όπως το Plan Voisin, οι χρήσεις είτε διαχωρίζονται είτε στρωματοποιούνται.⁵

Plan obus : μια οριζόντια χειρονομία σε σχήμα ενός οριζόντιου κυματιστού ουρανοξύστη που έτρεχε κατά μήκος του κόλπου. Κανένας διάλογος με την υπάρχουσα πόλη. Καθετότητα της Αμερικής-Οριζοντιότητα του Le Corbusier. Στις αρχές του 1960 ο Yona Friedman μίλησε για έναν ενδιάμεσο αστικό σχεδιασμό βασισμένο στην επαλληλία και τα πολλαπλά επίπεδα (layers). Ο Friedman ενδιαφερόταν πιο πολύ για την πόλη παρά για την αρχιτεκτονική. Όπως ο ίδιος είπε 'οι πόλεις είναι πάντα όμορφες, η αρχιτεκτονική όχι'. Η πόλη είναι ένας ζωντανός οργανισμός δεν έχει όψη αλλά περιεχόμενο. Για τον Friedman η πόλη είναι ένας συνεχής μηχανισμός που μεταμορφώνεται. Ο ίδιος ενδιαφέρεται για την διαδικασία και την ευμεταβλητότητα του προγράμματος. Με το τρόπο αυτό οι χρήσεις δεν διαχωρίζονται σε φυσικό επίπεδο αλλά σε επίπεδο ιδεών που δομούν τον κόσμο.⁶

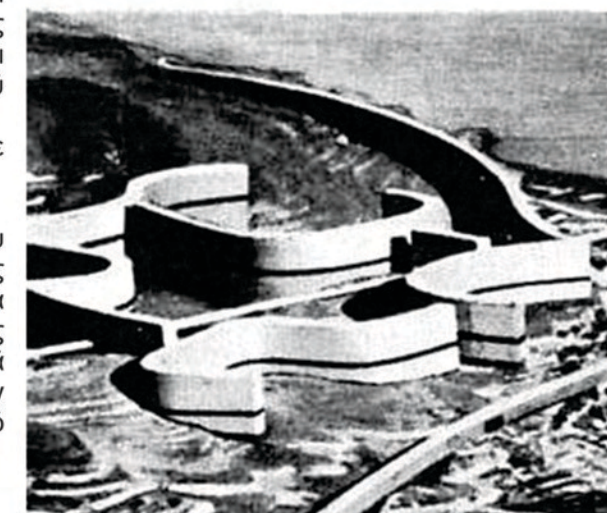
Την δεκαετία του 1960 ήταν πλέον κατανοητό πως σε ένα κτίριο με πολλές λειτουργίες ήταν απαραίτητο να ενταχθεί κυκλοφορία και υποδομές. Τα Mat buildings δημιουργήθηκαν από αυτές τις αρχές και εντάχθηκαν σε φοιτητικά campus, μικρούς οργανισμούς, πραγματικά πειράματα σε πόλεις-μινιατούρες. Οι πόλεις αυτές βασίστηκαν σε κατασκευασικούς καννάβους και συτήματα κυκλοφορίας και αποτελούν τη βάση για πολυ-λειτουργικά κτίρια με εσωτερικό σύστημα κυκλοφορίας και περάσματα. Το βήμα μπροστά με τα κτίρια αυτά έγινε διότι συμπεριέλαβαν την κινητικότητα.⁷

Ο Andrea Branzi μέλος των Archizoom θεωρεί την Non-stop-city σαν ένα συνεχές υβριδικό σύστημα όπου το εμπορικό κέντρο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κατοίκηση, η κατοικία σαν άδειο εκκολαπτήριο, το θέατρο για απροσδιόριστες δραστηριότητες, μία αρένα ανοιχτή στην ατομική δημιουργικότητα. Η μητρόπολη που οραματίζονταν οι Archizoom ήταν τεράστια containers απελευθερωμένα από αρχιτεκτονική με τεχνητό αερισμό και φωτισμό και άπειρες δυνατότητες ανάπτυξης. Αυτό θα μπορούσε να ονομαστεί το πρώτο γενετικό hybrid όπου οι χρήσεις συγκεντρώνονται για να επιλυθούν άμεσα από την ουδετερότητα της μορφής.⁸

Εικόνα 2: Non-stop-city

Σελ. 22, THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011

Εικόνα 3: Plan Obus

Σελ. 22-23, THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011

¹ Σελ. 13, THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011

² Σελ. 15, THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011

³ Σελ. 16-17, THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011

⁴ Σελ. 18, THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011

⁵ Σελ. 21, THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011

⁶ Σελ. 22-23, THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011

⁷ Σελ. 24, THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011

⁸ Σελ. 22, THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011

συνδέονται με τα ρετιρέ. Όλες οι κοινόχρηστες λειτουργίες που περιλαμβάνονται στο ισόγειο συνδέονται με τους πράσινους χώρους που περιβάλλουν και εισχωρούν στο έργο.¹⁶

4.2. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα των HYBRIDS (όπως μεταφράστηκε από το βιβλίο 'THIS IS HYBRID')

Οι πιο κάτω παράγραφοι περιγράφουν χαρακτηριστικά και προσωπικότητα των hybrid:

Προσωπικότητα

Η προσωπικότητα ενός hybrid είναι ο εορτασμός της πολυπλοκότητας, αντίφασης και ποικιλίας προγραμμάτων. Είναι μια μίξη από διαφορετικές ανεξάρτητες δραστηριότητες. Κάθε hybrid είναι μια μοναδική δημιουργία χωρίς προηγούμενα μοντέλα. Το κάθε κτίριο προέρχεται από μία καινοτόμο ιδέα η οποία επιλύεται μέσα από το συνδυασμό ασυνήθιστων προγραμμάτων και βασίζει το λόγο ύπαρξής του στην απρόσμενη μίξη λειτουργιών.

Το hybrid building αποζητά αναπάντεχες και απρόβλεπτες σχέσεις, ενθαρρύνει την συνύπαρξη και έχει συνείδηση πως οι απρογραμμάτιστες συνθήκες είναι το κλειδί για την ύπαρξή του.p43

Κοινωνικότητα

Η διαπερατότητα του hybrid το κάνει προσβάσιμο από την πόλη και η ιδιωτική χρήση των υπηρεσιών του επεκτείνει τη λειτουργία του 24 ώρες την ημέρα. Αυτό σημαίνει πως η δραστηριότητα είναι συνεχής και δεν ελέγχεται από τους δημόσιους ή ιδιωτικούς ρυθμούς. Μία νέα κατηγορία δημιουργείται, το full-time building.p43

Τυπολογία

Δεν μπορεί κάποιος να κατηγοριοποιήσει τα hybrid buildings σε τυπολογίες αφού η ίδια η ουσία τους έγκειται στην απελευθέρωση από την κατηγοριοποίηση.p45

Πρόγραμμα

Η μίξη των λειτουργιών σε ένα hybrid building γεννά μία δυναμική η οποία μεταφέρεται σαν τα συγκινωνούντα δοχεία ακόμη και στις πιο ασθενείς λειτουργίες έτσι ώστε όλες οι εμπλεκόμενες δραστηριότητες να οφελούνται.p45

Πυκνότητα

Πυκνοδομημένα περιβάλλοντα με περιορισμένη χρήση γης αποτελούν γόνιμο έδαφος για καταστάσεις hybrid. Το hybrid προτείνει έντονο περιβάλλον που αναμειγνύει γνωστά γονότυπα και δημιουργεί νέους συμμάχους που βελτιώνουν τις συνθήκες διαβίωσης και ζωντανεύουν το γύρω περιβάλλον.p45

Κλίμακα

Τα hybrids έχουν το χαρακτήρα των super-buildings, super-blocks, megastructures ή building-as-a-city είναι αστικά τέρατα μιας νέας και γεναιόδωρης γενιάς. Είναι συνδεδεμένα με το γιγαντισμό γιατί η μίξη λειτουργιών απαιτεί μέγεθος και η επάλληλη τοποθέτηση ύψους.p45

Πόλη

Ο ορισμός ενός hybrid περιλαμβάνει προοπτική, κάρναβο, διάλογο με τα αστικά τοπόμετα και συσχέτιση με τον περιβάλλοντα

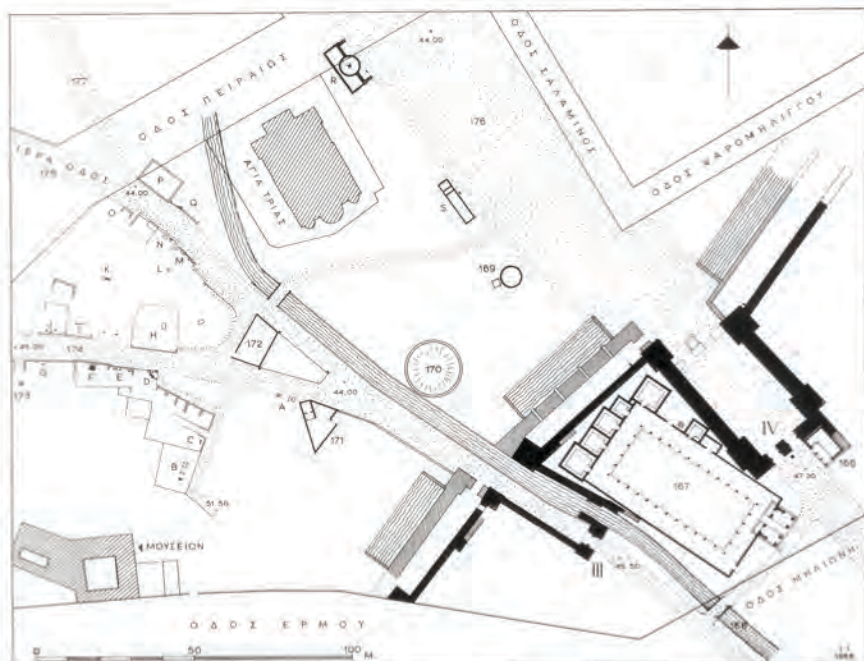
¹⁶ Σελ. 85, ΔΟΜΕΣ τεύχος 88

5. ΘΕΣΗ

Η περιοχή παρέμβασης βρίσκεται στην συμβολή της οδού Ερμού με την οδό Πειραιώς. Εκεί βρίσκεται το παλιό αμαξοστάσιο του ΗΛΠΑΠ το οποίο πρόκειται να απαλλοτριωθεί καθώς και η παλιά Κορεάτικη αγορά η οποία έχει πλέον μετατραπεί σε χώρο πρασίνου. Το αμαξοστάσιο του ΗΛΠΑΠ συνορεύει με τον αρχαιολογικό χώρο και το μουσείο του Κεραμεικού. Στη θέση αυτή επρόκειτο με βάση τα σχέδια των Κλεάνθη-Schaubert να γίνει η Τρίτη πλατεία (πολιτισμού) η οποία θα συμπλήρωνε αυτή της Ομόνοιας (εμπορίου) και του Συντάγματος (διοίκηση). Έναντι του αρχαιολογικού χώρου, στη συμβολή των οδών Πειραιώς και Ιεράς οδού, βρίσκεται πλατεία την οποία πρόσφατα διαμόρφωσε το metro με υπόγειο parking.

Στα πλαίσια της νέας πρότασης θεωρείται πως το αμαξοστάσιο και το μουσείο του αρχαιολογικού χώρου δεν υπάρχει ενώ δεν λαμβάνεται υπόψη η διαμόρφωση της υπάρχουσας πλατείας του metro.

5.1. Αρχαιολογικός χώρος Κεραμεικού

Εικόνα 7: Χάρτης αρχαιολογικού χώρου Κεραμεικού
<http://www.dainst.org/el/project/%CE%BA%CE%B5%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%B5%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82?ft=all>

Από το βιβλίο 'Ο Κεραμεικός της Αθήνας, ιστορία-μνημεία-ανασκαφές' της Ursula Knigge παρατίθενται επιλεκτικά οι πιο κάτω πληροφορίες σχετικά με τον αρχαιολογικό χώρο Κεραμεικού :

Δήμος Κεραμείων

Ο δήμος Κεραμείων με τον αρχαίο Κεραμεικό βρισκόταν στη βορειοδυτική παρυφή της σημαντικά μικρότερης πόλης της Αθήνας. Την περιοχή διέσχισε ο Ηριδανός, ένα ποταμάκι χειμάρρος που κατέβαινε από την πλαγιά του Λυκαβηττού και ακολουθώντας το βόρειο κράσπεδο της Πνύκας έρρεαν προς τον Κηφισό. Η ονομασία μάλλον προέρχεται από έναν πανάρχαιο συνοικισμό Κεραμείων οι οποίοι είχαν από πολύ παλιά βρεί έναν ιδεώδη για την τέχνη τους τόπο εγκατάστασης στις όχθες του Ηριδανού. Ο Κεραμεικός αρχικά βρισκόταν ολόκληρος έξω από τα αρχαία τείχη της πόλης. Χωρίστηκε όμως σε δύο τμήματα με την κατασκευή του νέου ευρύτερου οχυρωματικού περιβόλου. Από τα δύο τμήματα το ένα ήταν μέσα στην πόλη και το άλλο παρέμεινε προάστιο.¹⁷

Δύο πύλες, το Δίπυλο-ως το τέλος του 4ου αι π.Χ. λεγόταν Θριάσιες πύλες ή Θριάσια πύλη- και η Ιερά πύλη συνέδεαν τον έσω και έξω Κεραμεικό. Στην παράδοση παίζουν σημαντικό ρόλο αφού από αυτές περνούσαν δυο πομπικές οδοί:

Από την Ιερά πύλη περνούσε η Ιερά οδός η οποία οδηγούσε την πομπή προς τιμήν της θεάς Δήμητρας έξω από την πόλη Ελευσίνα. Από το δε Δίπυλο περνούσε ο Δρόμος που οδηγούσε την πομπή των Παναθηναίων προς τιμήν της πολιούχου Αθηνάς, από το Δίπυλο μέσα από την Αγορά ως την Ακρόπολη. Στον έσω Κεραμεικό μετά την ανέγερση των τειχών κτίστηκαν πολυάριθμα κρατικά κτίρια μεταξύ άλλων δε και το κτίριο για την προετοιμασία της πομπής των Παναθηναίων, το Πομπείο. Στις παρυφές του Δρόμου μεταξύ Διπύλου και Αγοράς υπάρχουν αναφορές για μακρές στοές ιερά και ένα γυμνάσιο. Σύμφωνα με γραπτή μαρτυρία η διανομή του κρέατος από τη μεγάλη εκατόμβη προς τιμήν της Αθηνάς γινόταν από τον Κεραμεικό. Ο Κεραμεικός πολλές φορές αναφέρεται σαν τόπος που σύχναζαν οι εταίρες όπου συνάπτονταν δάνεια και όπου γίνονταν πωλήσεις κρασιού. Η προτιμώμενη περιοχή φαίνεται πως ήταν οι πύλες και η άμεση γειτονιά τους.

Ο έξω Κεραμεικός παίζει εξίσου σημαντικό ρόλο στις αρχαίες πηγές όπως και η περιοχή μέσα από τις πύλες. Γιατί εδώ μπροστά από το Δίπυλο στο κράσπεδο του Δρόμου που οδηγούσε στην ακαδημία βρισκόταν ο επίσημος χώρος ταφής των Αθηναίων νεκρών πολέμων, το λεγόμενο Δημόσιον Σήμα, Πολυάνδιον ή απλώς Μνήμα. Αυτός ο χώρος που κατά την αρχαιότητα ήταν πασίγνωστος και φημισμένος και άρρηκτα συνδεδεμένος με τον Κεραμεικό, απόκτησε, κυρίως στην Αθήνα του Περικλή μεγάλη σημασία. Η τέλεση αγώνων προς τιμήν των νεκρών, λαμπαδηδρομίες των οποίων την εκκίνηση μπορούσε κανείς να παρακολουθήσει καλύτερα από ψηλά από τον πύργο της πύλης στον Κεραμεικό.¹⁸

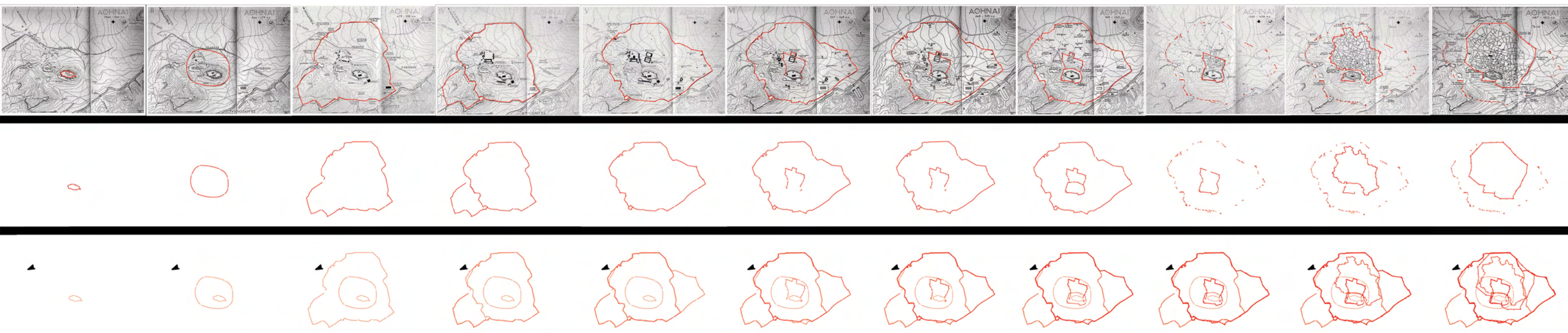

Εικόνα 8: http://library.tee.gr/digital/m2201/m2201_galani.pdf

¹⁷ Σελ. 9-10, 'Ο Κεραμεικός της Αθήνας, ιστορία-μνημεία-ανασκαφές', Ursula Knigge, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΝΗ, Αθήνα 1990

¹⁸ Σελ. 10-11, 'Ο Κεραμεικός της Αθήνας, ιστορία-μνημεία-ανασκαφές', Ursula Knigge, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΝΗ, Αθήνα 1990

Εικόνα 9 διάγραμμα-φάσεις τείχους των Αθηνών

Ανασκαφές

Ο χώρος των ανασκαφών αποτελεί ένα μέρος του δήμου Κεραμείων. Αυτός ο χώρος περιορίζεται σήμερα απο νέους δρόμους σε μια έκταση περίπου 45.000μ², αυξάνει τις γνώσεις μας για την ιστορία της Αθήνας και τη ζωή των κατοίκων της. Ο Κεραμεικός ακόμη και αν αποτελεί έναν μικρό τομέα στην παρυφή ενός τόσο εκτεταμένου συνοικισμού όπως η Αθήνα, περιέχει μερικά στοιχεία απο το πολυσχιδές μιας πόλης και των περιχώρων της.

Σε αυτό το μικρό τμήμα περιλαμβάνονται κτίρια μέσα στην περιοχή της πόλης και τάφοι στο προάστιο καθώς και τα σημαντικότερα ερείπια του οχυρωματικού τείχους της πόλης-200μ περίπου- με δύο πύλες, το Δίπυλο και την Ιερά πύλη που ανοικοδομήθηκαν επι Θεμιστοκλή το 478 π.Χ. στο βαθύτερο σημείο ολόκληρου του οχυρωματικού περιβόλου στο κοίλωμα του Ηριδανού **το τείχος διασχίζει το χώρο των ανασκαφών από Βορρά προς Νότον και χωρίζει όπως και κατά τους αρχαίους χρόνους το δήμο Κεραμείων σε περιοχή πόλης και προαστίου**. Η έκταση του οικισμού που περιλαμβάνεται στο χώρο των ανασκαφών είναι σημαντικά μικρότερη απο την περιοχή έξω απο τα τείχη με τους πολυάριθμους τάφους της.

Οι δύο άλλοτε σημαντικότερες οδικές αρτηρίες της Αθήνας που έβγαιναν από τις πύλες προς τα δυτικά, η Ιερά οδός και η οδός προς την ακαδημεία, ο Δρόμος, αποτελούν δύο ανατολικοδυτικούς άξονες μήκους πάνω απο 200μ οι οποίοι μαζί με το βόρειο-νότιο άξονα των τειχών της πόλης διευθετούν τον ανασκαμένο χώρο και διευκολύνουν τον επισκέπτη να σχηματίσει μια γενική εικόνα. Τα τείχη είναι η κατευθυντήριος γραμμή για την κατανόηση της ιστορίας και της τοπογραφίας του χώρου που παρουσίαζε πριν την ανοικοδόμηση των τειχών εντελώς διαφορετική εικόνα από ότι μετά.

Στο υγρό κοίλωμα που είχε δημιουργήσει ο Ηριδανός στα κράσπεδα των αρχαίων δρόμων υπήρχαν αρχικά μόνο τάφοι. Όταν κατασκευάστηκαν τα νέα όρια της πόλης και έγινε η ανάλογη διευθέτηση της κοίτης του Ηριδανού, η περιοχή διαμορφώθηκε βάσει σχεδίου. Αυτή η διαμόρφωση που έγινε στις αρχές του 5ου αιώνα π.Χ. Με τις ανασκαφές δεν έγινε δυνατό να ανακαλυφθεί το μνημα των Αθηναίων νεκρών πολέμων, το Δημόσιον σήμα. Αυτό πρέπει να αναζητηθεί έξω από τα δυτικά όρια του χώρου των ανασκαφών.¹⁹

Το Δίπυλο

Το δίπυλο ήταν η μεγαλύτερη πύλη του αρχαίου κόσμου και κάλυπτε έκταση 1500μ. 2 περίπου. Οι τεράστιες διαστάσεις της εξυπηρετούσαν μεν στρατηγικούς σκοπούς εξηγούνται όμως και από θρησκευτικές και εθιμοτυπικές τελετές επάνω στο Δρόμο μέσα και έξω απο την πύλη. Εμπρός από την πύλη βρισκόταν η οδός Κεραμεικού που είχε διευρυνθεί σε ένα είδος πλατείας και όπου λάβαιναν χώρα **οι επιτάφιας τελετές για τους νεκρούς που επιταφιάζονταν στο Δημόσιο σήμα καθώς και αγώνες**. Πίσω απο την πύλη καθώς και στο χώρο εμπρός απο το πομπείο συνεκροτείτο η πομπή των Παναθηναίων πριν ανέβει στην Ακρόπολη. Μεγάλος αριθμός οπών απο πασσάλους στην αυλή του Διπύλου καθώς και κάτω από το Πομπείο είναι πιθανών να προέρχονται από την εορταστική συγκέντρωση. Θα δεχόντουσαν **πασσάλους για την τη στερέωση σκηνών κάτω από τις οποίες οι Αθηναίοι συγκεντρώνονταν για τα εορταστικά δείπνα** που παρασκευάζονταν από τα υπολείματα της εκατόμβης, της μεγάλης θυσίας προς τιμήν της Αθηνάς. Επιπλέον από το Δίπυλο περνούσαν οι πιο σημαντικές οδικές αρτηρίες προς τα βορειοδυτικά, προς τη Θήβα, Κόρινθο, Πελοπόννησο. Ασφαλώς υπήρχε πάντα ζωηρή κίνηση στη αυλή όπου αποχαιρετούσαν ταξιδιώτες και όπου δραστήριοι έμποροι τους εφοδίαζαν με τρόφιμα και κανένα αναμνηστικό, όπου οι αφικνούμενοι πριν μπουν στην πόλη δροσίζονταν στην Κρήνη που βρίσκεται μέσα από την πύλη και πότιζαν τα ζώα τους με νερό που αντλούσαν από το κοντινό πηγάδι. **Οι τοίχοι του τεράστιου πυλώνα χρησίμευαν στους νέους για να στέλνουν τα ερωτικά τους μηνύματα και άλλες ειδήσεις**.²⁰

Ιερά Πύλη

Η Ιερά Πύλη ήταν από την αρχή μια πύλη με αυλή. Δύο τετράγωνοι πύργοι προς το μέρος των αγρών αποτελούν τα ακρογωνιαία στηρίγματα του οχυρωματικού περιβόλου. Ψηλά μεσοπύργα τους συνδέουν με δύο πεσσούς που βρίσκονται προς το μέρος της πόλης. Από την Ιερά πύλη περνούσε η Ιερά οδός και ο Ηριδανός.²¹

Πομπείο

Κτίσμα όπου προετοιμάζονταν οι πομπές. Το κλασικό Πομπείο που καλύπτεται σήμερα από τα ερείπια του κτιρίου των αποθηκών ήταν ένα μακρύ οικοδόμημα με πρόπυλο, με περίστυλη αυλή και με αυτή συνεχόμενες αίθουσες συμποσίων. Στην αυλή του που περιβάλλεται απο κίονες θα μπορούσε να χωρέσει το πλόιο της πομπής των Παναθηναίων στα ιστία του οποίου αναρτούσαν το πέπλο για το πανάρχαιο λατρευτικό άγαλμα της Αθηνάς. **Το Πομπείο δεν χρησίμευε όμως μόνο για τη γιορτή των Παναθηναίων αλλά και ως γυμνάσιο**. Αυτό αποδεικνύουν η ευρύχωρη περίστυλη αυλή και οι επιγραφές εφήβων στην εσωτερική πλευρά της αυλής. Όταν ήταν ανάγκη **χρησίμευε και ως σιταποθήκη**.²²

Πολυάριθμες τρύπες πασσάλων διασκορπισμένες σε μεγάλη ακτίνα μέσα στο χώρο δηλώνουν ότι κατασκευάζονταν προσωρινά καταλύματα, σκηνές ή τέντες για την οργάνωση της γιορτής των Παναθηναίων.²³

¹⁹ Σελ. 11-12, 'Ο Κεραμεικός της Αθήνας, ιστορία-μνημεία-ανασκαφές', Ursula Knigge, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΝΗ, Αθήνα 1990

²⁰ Σελ. 69, 'Ο Κεραμεικός της Αθήνας, ιστορία-μνημεία-ανασκαφές', Ursula Knigge, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΝΗ, Αθήνα 1990

²¹ Σελ. 56, 'Ο Κεραμεικός της Αθήνας, ιστορία-μνημεία-ανασκαφές', Ursula Knigge, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΝΗ, Αθήνα 1990

²² Σελ. 80, 'Ο Κεραμεικός της Αθήνας, ιστορία-μνημεία-ανασκαφές', Ursula Knigge, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΝΗ, Αθήνα 1990

²³ Σελ. 79, 'Ο Κεραμεικός της Αθήνας, ιστορία-μνημεία-ανασκαφές', Ursula Knigge, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΝΗ, Αθήνα 1990

Οδός των Στωών

Κατά το δεύτερο μισό του 4ου ίσως μάλιστα και στο πρώτο μισό του 5ου αιώνα επάνω από τα ερείπια του κτιρίου των αποθηκών οικοδομήθηκαν δύο μακρές στοές η μία απέναντι απο την άλλη που τις χώριζε ένας δρόμος. Η πρόσβαση στις στοές αυτές ήταν μέσα από μία μνημειακή πύλη με τρία τοξωτά ανοίγματα.²⁴

Οι επιγραφές ονομάτων που βρέθηκαν στα κιονόκρανα μπορεί να σημαίνουν πως πίσω απο τους αντίστοιχους κίονες βρίσκονταν τα καταστήματα αυτών των κεραμείων. Συνεπώς **οι στοές στέγαζαν καταστήματα πωλήσεως** όμως η θέση τους και η μνημειακή πύλη συνηγορούν για το ότι οι στοές εκτός αυτού συνέχισαν την παράδοση των προδρόμων τους και **έπαιζαν κάποιο ρόλο στη γιορτή των Παναθηναίων**.²⁵

5.2. Τρίτη Πλατεία

Απο άρθρο της εφημερίδας 'Καθημερινή':

*Το εγχείρημα της ενοποίησης έδωσε την ευκαιρία να έρθει ξανά στην επιφάνεια ένα παλιό όνειρο: η ανασύσταση του τρίτου πόλου, κατά το πρότυπο του σχεδίου Κλεάνθη-Σάουμπερτ. Δηλαδή, η ανάδειξη της περιοχής Κεραμεικού-Γκαζιού-Μεταξουργείου σε εναλλακτικό-πολιτιστικό-καλλιτεχνικό κέντρο της πόλης, που θα λειτουργεί συμπληρωματικά ως προς τις δύο μεγάλες αθηναϊκές Πλατείες της Αθήνας (Σύνταγμα/διοίκηση, Ομόνοια/εμπόριο).*²⁶

Απο άρθρο της εφημερίδας 'το ΒΗΜΑ':

Οι κατευθύνσεις που έδινε ο πολεοδομικός σχεδιασμός του Master Plan του 1999 παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Η πρώτη ήταν η «ενίσχυση του ρόλου των αρχαιολογικών χώρων ως σημείων αναφοράς» που προέβλεπε μέτρα όπως η καθαίρεση και απαγόρευση υπερκατασκευών σε δώματα, η μείωση των επιτρεπόμενων υψών των κτιρίων, η αφαίρεση ορόφων και οι διανοίξεις αξόνων στον ιστό της πόλης.

Μια ακόμη κατεύθυνση ήταν η δημιουργία ενός δικτύου προσπέλασης πεζών από τον ευρύτερο χώρο προς τον πυρήνα της ενοποίησης, αλλά κι ενός δικτύου κίνησης πεζών κατά μήκος των αρχαιολογικών χώρων, αλλά και σύζευξη του εν λόγω πλέγματος με σημαντικά δημόσια κτίρια και χώρους πρασίνου.

Άλλη κατεύθυνση ήταν η κατασκευή νέων δημοσίων κτιρίων υψηλής κλίμακας, αρχιτεκτονικής και συμβολισμού με το σκεπτικό ότι «αντίστοιχες παρεμβάσεις αποτελούν βασική συνιστώσα των προσπαθειών ανάδειξης της αστικής δομής των μεγάλων μητροπόλεων στον διεθνή χώρο». Επίσης, γινόταν λόγος για αναμόρφωση των υπαρχουσών και δημιουργία νέων πλατειών μεγάλης κλίμακας.

Σε μια προφητική για την εποχή πρόβλεψη, στο σχέδιο προτεινόταν «η αποφυγή δημιουργίας μονολειτουργικών περιοχών και η ενθάρρυνση της ανάμιξης μη ασύμβατων χρήσεων γης, αφενός, και η απομάκρυνση αυτών που οχλούν τις επιθυμητές χρήσεις». Αναφερόμενο στη γενική κατοικία, το Master Plan σημείωνε ότι ο χώρος της διασκέδασης «λόγω της υψηλής γαιοπροσόδου αποτελεί έναν πολύ πιο ισχυρό διεκδικητή κεντρικού χώρου από τη βιοτεχνία και οδηγεί σε ταχύτατους μετασχηματισμούς ολόκληρων περιοχών».

Επίσης, συμπλήρωνε ότι «η βιοτεχνία και η μικρή βιομηχανία δεν πρέπει να θεωρηθούν ως εξ ορισμού μη συμβατές χρήσεις με την κατοικία ή τις κεντρικές λειτουργίες» και εστίαζε στη «διατήρηση της πολυλειτουργικότητας του ιστού» και στην «αποφυγή της διακοπής λειτουργίας μικρών μονάδων που δεν μπορούν να μετεγκατασταθούν επειδή εξαρτώνται από το αστικό περιβάλλον».

*Ειδική μνεία γινόταν και στις επιπτώσεις από τις παρεμβάσεις εξωραϊσμού των κοινόχρηστων χώρων της πόλης.*²⁷

5.3. Αμαξοστάσιο ΗΛΠΑΠ

Από άρθρο της εφημερίδας 'Καθημερινή':

Η απαλλοτρίωση του αμαξοστασίου, περισσότερο αναγνωρίσιμου από την οδό Πειραιώς εξαιτίας των εντυπωσιακών γκράφιτι (murals) που κοσμούν την εκτεταμένη τοιχοποιία, είχε καταγραφεί στο ιδρυτικό καταστατικό της ΕΑΧΑ, το 1997, στο πλαίσιο της ανασύστασης της λεγόμενης και «τρίτης πλατείας» όπως προβλεπόταν στο πολεοδομικό σχέδιο των Κλεάνθη και Σάουμπερτ (1833).

*Το αμαξοστάσιο είναι χαρακτηρισμένος κοινόχρηστος χώρος από το ρυμοτομικό σχέδιο της περιοχής, αλλά έχουν δοθεί διαβεβαιώσεις προς την Αρχαιολογική Υπηρεσία ότι πριν από τη διαμόρφωση της έκτασης θα δοθεί ο απαραίτητος χρόνος για ερευνητικές τομές. Εφόσον δεν προκύψουν σημαντικά ευρήματα, θα προχωρήσουν οι εργασίες για τη δημιουργία πρασίνου στα πρότυπα της πρώην Κορεάτικης Αγοράς.*²⁸

Από άρθρο της εφημερίδας ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ:

...Ο στόχος είναι να μεταμορφωθεί σε χώρο πρασίνου, αφού προηγουμένως γίνουν κάποιες δοκιμαστικές τομές από την Γ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Αθηνών. Τι θα προκύψει από τις ανασκαφές κανείς δεν είναι σε θέση να γνωρίζει. Όλοι ωστόσο ξέρουν πως η θέση είναι πολύ σημαντική. Βρίσκεται στις παρυφές του μεγαλύτερου και σημαντικότερου νεκροταφείου της αρχαίας Αθήνας με τους πλούσιους τάφους ιδιωτών, που στολίζουν αριστουργήματα τέχνης (γλυπτά και επιτύμβιες στήλες).

*Τα αρχαία, προφανώς, δεν σταματούν στη σημερινή περιφραξη. Συνεπώς, ευελπιστούν να εντοπίσουν κάποιους από τους τάφους των επώνυμων Αθηναίων, που δεν έχουν ακόμη βρεθεί. Σύμφωνα με τις αρχαίες γραπτές πηγές, έξω από το νεκροταφείο του Κεραμεικού και στις αρχές του Δημοσίου Σήματος, δηλαδή σε χώρο που δεν αποκλείεται να έχει σχέση με αυτόν που καλύπτεται σήμερα από το αμαξοστάσιο, είχαν ταφεί επιφανείς Αθηναίοι όπως ο Περικλής, ο Θουκυδίδης κ.ά.*²⁹

²⁴ Σελ. 85, 'Ο Κεραμεικός της Αθήνας, ιστορία-μνημεία-ανασκαφές', Ursula Knigge, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΝΗ, Αθήνα 1990

²⁵ Σελ. 86, 'Ο Κεραμεικός της Αθήνας, ιστορία-μνημεία-ανασκαφές', Ursula Knigge, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΝΗ, Αθήνα 1990

²⁶ Καθημερινή, Ο "τρίτος πόλος", Δημήτρης Ρηγόπουλος, 13-01-2002

²⁷ ΒΗΜΑ, 05-06-2009

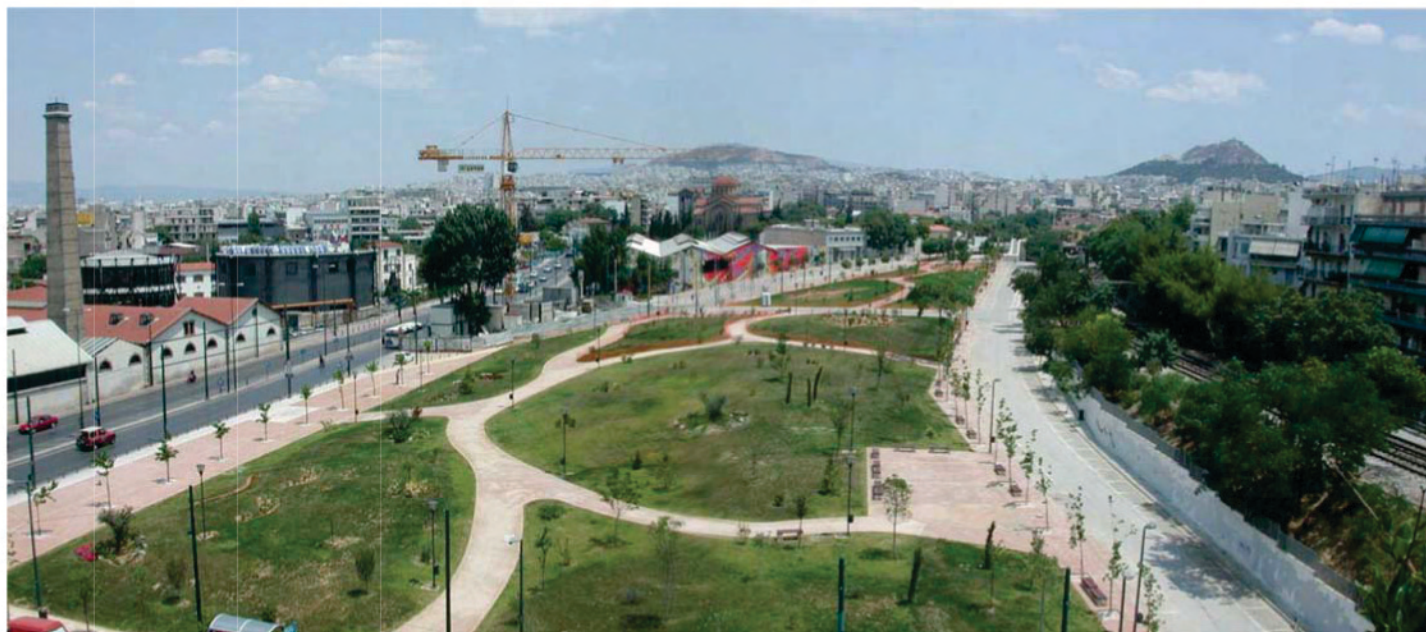
²⁸ Καθημερινή, «Τρίτη πλατεία», το αμαξοστάσιο ΗΛΠΑΠ, Δημήτρης Ρηγόπουλος, 16-03-2011

²⁹ Ελευθεροτυπία, Κατεδάφιση ΗΛΠΑΠ για αρχαίους τάφους, Κοντράρου Ράσσια, 10-03-2011

5.4. Πλατεία Κεραμεικού (Παλιά Κορεάτικη αγορά)

Η Πλατεία Κεραμεικού δημιουργήθηκε στη θέση των παραπηγμάτων της παλιάς Κορεάτικης Αγοράς, στη συμβολή των οδών Ερμού και Πειραιώς απέναντι από το Γκάζι. Η περιοχή συνέδεσε την τύχη της με την εγκατάσταση βιομηχανικών χρήσεων, από το δεύτερο μισό του 19ου μέχρι και τα τέλη σχεδόν του 20ου αιώνα, όταν έπαψε να λειτουργεί το βιομηχανικό συγκρότημα του Φωταερίου. Εκείνη ακριβώς την περίοδο θεσμοθετούνται στόχοι και κατευθύνσεις για την αναβάθμιση της περιοχής στο πλαίσιο του Ρυθμιστικού Σχεδίου και του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Αθήνας (Ν.1515/85, ΦΕΚ 18/18.2.85 & ΦΕΚ 80/4.2.88 αντίστοιχα). Το 1997 τα Υπουργεία ΠΕΧΩΔΕ και Πολιτισμού ιδρύουν την ΕΑΧΑ ΑΕ και εντάσσουν στο σύνολο των έργων που της αναθέτουν και την απαλλοτρίωση της Κορεάτικης Αγοράς, την κατεδάφιση των κτισμάτων και τη διαμόρφωση του χώρου. Μετά την κατεδάφιση ακολούθησε προσωρινή διαμόρφωση του χώρου σε κοινόχρηστο χώρο πρασίνου.³⁰

Εικόνα 12: Παλιά κορεάτικη αγορά- http://library.tee.gr/digital/m2201/m2201_galani.pdf

Εικόνα 10: Παλιά κορεάτικη αγορά- http://library.tee.gr/digital/m2201/m2201_galani.pdf

³⁰ <http://www.astynet.gr/projects.php?c=15&p=38>

5.5. Αξιολόγηση παραγόντων επίδρασης του περιβάλλοντος χώρου

Από την πιο πάνω διερεύνηση έγινε μια προσπάθεια αξιολόγησης των παραγόντων του περιβάλλοντος χώρου που παίζουν καθοριστικό ρόλο στο εγχείρημα δημιουργίας ενός υβριδικού συγκροτήματος σε ένα τόσο καθοριστικό σημείο της πόλης όπου συνυπάρχει σύγκλιση σημαντικών οδικών αξόνων της πόλης της Αθήνας (Ερμού, Ιερά οδός, Πειραιώς), ο αρχαιολογικός χώρος του Κεραμεικού, ο Κεραμεικός και το Θησείο που βρίσκονται εκατέρωθεν της περιοχής επέμβασης και οι οποίες αποκόπτονται από αυτή από την Πειραιώς και τις γραμμές του ηλεκτρικού σιδηρόδρομου αντίστοιχα. Στην προσπάθεια αυτή έγινε η πιο κάτω λίστα:

ΤΡΙΤΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΧΩΡΟ ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ	ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΜΕ ΑΣΤΙΚΟ ΙΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΡΙΤΗ ΠΛΑΤΕΙΑ-ΣΧΕΔΙΟ ΚΛΕΑΝΘΗ ΣΑΟΥΜΠΕΡΤ 1833	ΠΙΘΑΝΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ -ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΗΜΑ	ΧΩΡΟΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ-ΑΛΣΟΣ –ΑΝΑΨΥΧΗ
ΤΡΙΤΗ ΠΛΑΤΕΙΑ-ΤΡΙΤΟΣ ΠΟΛΟΣ- ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ	ΤΟ ΤΕΙΧΟΣ ΑΠΟ ΒΟΡΡΑ-ΝΟΤΟ ΧΩΡΙΖΕΙ ΣΕ ΠΟΛΗ-ΠΡΟΑΣΤΙΟ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΟΡΑΤΟΣ ΑΠΟ ΟΔΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΣΕ ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΣΤΑΣΗ
ΥΠΟΓΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΟΔΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΕΝΩΠΟΙΗΣΗ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ-ΔΡΟΜΟΣ=ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΔΥΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ	ΔΙΑΝΟΙΞΕΙΣ ΑΞΟΝΩΝ ΣΤΟΝ ΙΣΤΟ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ-ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΠΕΡΙΤΤΩΝ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ
ΘΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΔΥΟ ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΛΑΤΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ	ΜΝΗΜΕΙΑ-ΘΕΜΕΛΙΑ-ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	ΔΙΚΤΥΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΕΖΩΝ-ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ-ΚΑΤΑΜΗΚΟΣ ΑΡΧΑΙΟΛ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΕΝΩΠΟΙΗΣΗ ΜΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΙΡΙΑ ΚΑΙ ΧΩΡΟΥΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ
ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΕΓΚΑΡΣΙΑ ΟΔΟΣ ΣΥΝΕΔΕΕ ΙΕΡΑ-ΔΡΟΜΟ	ΠΟΛΥΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΙΣΤΟΥ-ΜΙΞΗ ΧΡΗΣΕΩΝ-ΑΠΟΦΥΓΗ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΙΚΡΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ
ΟΜΟΝΟΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟ	ΤΕΙΧΟΣ-ΟΠΕΣ-ΠΑΣΣΑΛΟΙ-ΣΤΕΡΕΩΣΗ ΣΚΗΝΩΝ-ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	
1999-MASTER PLAN-ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΡΟΛΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ- ΣΗΜΕΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΑΓΩΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΥΡΓΟ ΤΗΣ ΠΥΛΗΣ	
	ΤΕΙΧΗ ΧΡΗΣΙΜΕΥΑΝ ΓΙΑ ΝΑ ΜΕΤΑΦΕΡΟΥΝ ΕΙΔΗΣΕΙΣ- ΜΥΝΗΜΑΤΑ	
	ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΣΥΜΠΟΣΙΩΝ	
	ΔΡΟΜΟΣ ΕΥΡΥΧΩΡΟΣ-ΣΑΝ ΠΛΑΤΕΙΑ	

1. ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΤΕΙΧΟΣ

1.1. Γενικά

Πρόκειται για τη δημιουργία ενός τείχους-κτιρίου με αφορμή το τείχος των Αθηνών οι δύο βασικές πύλες του οποίου (Ιερά πύλη και Δίπυλο) συνορεύουν με την περιοχή της νέας παρέμβασης.

Το σύγχρονο αυτό τείχος σε αντίθεση με την τυπική έννοια του όρου αντί να διαχωρίζει, ενοποιεί ενώ ταυτόχρονα μεταφέρει την κίνηση των πεζών από το επίπεδο του εδάφους σε μία αναβατική πορεία εξερεύνησης της πόλης, του αρχαιολογικού χώρου του Κεραμεικού και της Ακρόπολης η οποία αποκαλύπτεται στο τέλος της πορείας.

Το κτίριο είναι μία ανοδική γραμμή πλάτους 9 μέτρων η οποία ξεκινά με μηδενικό ύψος από την πλατεία που βρίσκεται στη συμβολή Ιεράς οδού και Πειραιώς, περνά κάθετα την οδό Πειραιώς και συνεχίζει παράλληλα με αυτή, στρέφεται στο σημείο διασταύρωσης της οδού Πειραιώς και Περσεφόνης παράλληλα με την οδό Περσεφόνης, στρέφεται ξανά παράλληλα με τις γραμμές του Ηλεκτρικού σιδηρόδρομου και καταλήγει σε ύψος 6 ορόφων εισχωρώντας στον αρχαιολογικό χώρο παράλληλα με την οδό Ερμού. Η γραμμή του κτιρίου διατηρεί το όριο των δρόμων και των γραμμών του ηλεκτρικού σιδηρόδρομου θέλοντας να ενισχύσει την έννοια του τείχους, ενός ορίου το οποίο όμως ανατρέπεται αφού το ίδιο το τείχος είναι διαπερατό στην επιφάνεια του εδάφους, της οροφής αλλά και σε όλα του τα επίπεδα. Το τείχος αυτό λειτουργεί σαν γέφυρα, πλατεία, κτίριο το οποίο ενέχει μίξη λειτουργιών και δραστηριοτήτων.

1.2. Κτιριολογικό πρόγραμμα

Οι λειτουργίες που εντάσσονται στο κτίριο ξεκινούν από το δημόσιο (πτέρυγα παράλληλα με Πειραιώς) προς το ιδιωτικό (πτέρυγα παράλληλα με γραμμές ΗΣΑΠ). Στο επίπεδο του εδάφους τοποθετούνται μικρά καταστήματα, φούρνος, περίπτερο, βιβλιοπωλείο, καφέ, μπαρ, εστιατόριο, fast food, θέατρο, παιδικός σταθμός, super market, εκθεσιακός χώρος. Οι λειτουργίες αυτές διατηρούν κατά τόπους το επίπεδο του εδάφους του κτιρίου ζωντανό καθ όλη τη διάρκεια της ημέρας και κατ επέκταση την πλατεία που εσωκλείει το τείχος-κτίριο.

Το τελευταίο βατό επίπεδο του τείχους-κτιρίου 'σπάει' σε δύο τμήματα. Το ένα γίνεται ράμπα που οδηγεί στο επόμενο επίπεδο και το δεύτερο παραμένει ίσιο και οδηγεί στο εσωτερικό του κτιρίου όπου οι λειτουργίες είναι δημόσιου χαρακτήρα και σχετίζονται κάθε φορά με τις χρήσεις στα υποκείμενα επίπεδα (αναψυκτήριο-μουσείο, καφέ-εστιατόριο-ξενοδοχείο, κέντρο νεότητας-κατοικία, χώρος συνάντησης κοινού-δραστηριοτήτων – κέντρο πολιτισμού και τεχνών, κέντρο διασκέδασης, καφέ-fast food-κινηματογράφος).

Πέρα από το επίπεδο του εδάφους και της οροφής που διατηρούν δημόσιο χαρακτήρα σε οριζόντιο επίπεδο κατά μήκος του κτιρίου, κατακόρυφες ζώνες δημοσίου δημιουργούνται στα σημεία απόληξης των 2 πεζογέφυρων που συνδέουν το κτίριο με την περιοχή του Θησείου. Οι 4 αυτές ζώνες δημοσίου αποτελούν ταυτόχρονα και τους βασικούς άξονες κατακόρυφης κίνησης.

Στην πτέρυγα του τείχους προς την οδό Πειραιώς εντάσσονται λειτουργίες εργασίας-γραφεία, εμπορίου-καταστημάτων και αναψυχής. Στην πτέρυγα προς τις γραμμές του ηλεκτρικού σιδηρόδρομου εντάσσεται η κατοικία, φιλοξενία(-ξενοδοχείο), εκπαίδευση (-παιδικός σταθμός, κέντρο εκμάθησης) και στην απόληξη του τοίχους το μουσείο και η είσοδος στον αρχαιολογικό χώρο του Κεραμεικού.

1.3. Κτιριολογικός όγκος

Λόγω του μεγάλου μήκους, όπου οι εκάστοτε χρήσεις απαιτεί δημιουργούνται εγκάρσια ανοίγματα στον όγκο του κτιρίου πλάτους 15μ. Με τον τρόπο αυτό δημιουργούνται ημιυπαίθριοι κοινόχρηστοι χώροι μέσα στο κτίριο. Στο επίπεδο του εδάφους δημιουργούνται μεγαλύτερα ανοίγματα στην κατάληξη της κατακόρυφης κίνησης (ράμπες-κλιμακωστάσια) και μικρότερα στα σημεία εισόδου σε πιο ιδιωτικές λειτουργίες (κατοικιών, εργασίας, ξενοδοχείου). Μεγάλο γωνιακό άνοιγμα δημιουργείται στη συμβολή της Πειραιώς με την οδό Περσεφόνης που έρχεται από τον Κεραμεικό και συνεχίζει προς το Θησείο σηματοδοτώντας την ένωση των δύο αξόνων κίνησης και απελευθερώνοντας την οπτική και την κίνηση προς το εσωτερικό του τείχους. Την καθ ύψος μεγάλη σπή στην κατάληξη του τείχους δημιουργεί το πέρασμα της οδού Ερμού μέσα από το κτίριο του μουσείου.

1.4. Οδός Ερμού

Η Ερμού περνάει μέσα από τον όγκο του μουσείου δημιουργώντας από δεξιά είσοδο στον αρχαιολογικό χώρο(και στα επάνω επίπεδα γραφεία) και αριστερά είσοδο στο μουσείο. Η Ερμού περνάει μέσα από το μουσείο, πάνω από τον αρχαιολογικό χώρο και την Πειραιώς και καταλήγει στην Ιερά οδό.

Μπροστά από το μουσείο ξεκινά εξωτερική ράμπα η οποία οδηγεί στον κοινόχρηστο χώρο του μουσείου-αναψυκτήριο και στο παρατηρητήριο στην κορυφή.

Στην πορεία ανάβασης-κατάβασης της ράμπας έχεις τη δυνατότητα να δεις στο εσωτερικό του μουσείου από το άνοιγμα που δημιουργείται στην όψη.

1.5. Σύνδεση Κεραμεικού με το Θησείο

Ερχόμενος από το Θησείο έχεις τη δυνατότητα διασχίζοντας τη γέφυρα και συνεχίζοντας την πορεία πάνω στο κτίριο να καταλήξεις στην Ιερά οδό και αντίστροφα. Στα σημεία που οι 2 γέφυρες ακουμπούν-διασχίζουν το κτίριο υπάρχουν ράμπες και κλιμακωστάσια τα οποία εξυπηρετούν την κατακόρυφη κίνηση. Στη κατακόρυφη αυτή κίνηση συναντά κανείς πλατώματα-σημεία στάσης που συνορεύουν με δημόσιες, εμπορικές, και λειτουργίες αναψυχής.

1.6. Πορεία σχεδιασμού

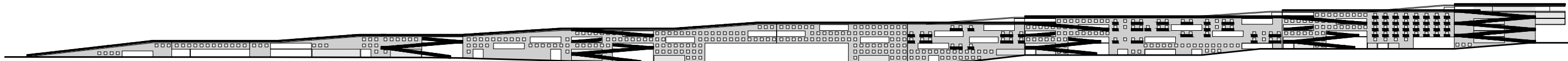
Ο σχεδιασμός ξεκίνησε μελετώντας την πορεία που θα ακολουθήσει η γραμμή του τείχους σε σχέση με τη διαμόρφωση του εδάφους, τον αρχαιολογικό χώρο, τους οδικούς άξονες και πως θα μπορούσε να επιτευχθεί η συσχέτιση και ενοποίηση μεταξύ αυτών. Η πορεία αυτή συσχετίστηκε με τις λειτουργίες που θα μπορούσαν να ενταχθούν και τη δυναμική που θα μπορούσε να δημιουργήσει η μίξη των λειτουργιών κατά μήκος και καθ ύψος του κτιριακού όγκου. Στη συνέχεια έγινε προσέγγιση της οριζόντιας και κατακόρυφης κίνησης. Έτσι προέκυψε ο όγκος του κτιρίου.

Με το δεδομένο πως ένα κτίριο πλάτους 9 μέτρων δημιουργεί περιορισμό ως προς τις λειτουργίες που μπορούν να ενταχθούν σε αυτό ξεκίνησε μια διαδικασία σχεδιασμού των χώρων από μέσα προς τα έξω από την οποία προέκυψε ο μηχανισμός επεξεργασίας του κενού-πλήρους κατά μήκος του κτιρίου.

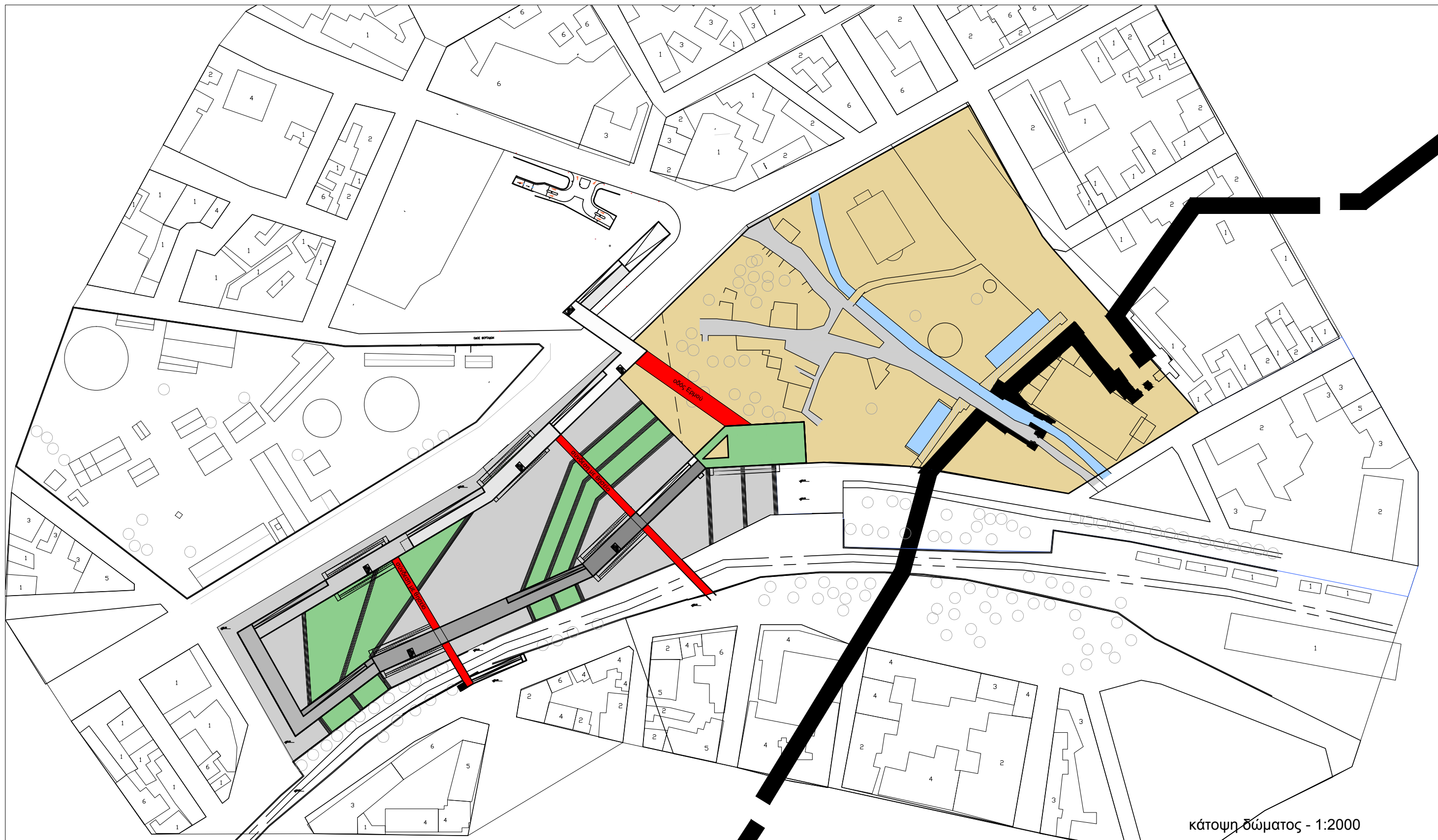
1.7. Στόχος

Στόχος του εγχειρήματος είναι η δημιουργία ενός κτιρίου συμβολισμού μέσα στον ιστό της πόλης από το οποίο πραγματοποιείται ταυτόχρονα η ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου, της οδού Ερμού βασικού οδικού άξονα του κέντρου της πόλης των Αθηνών που αυτή τη στιγμή καταλήγει άδοξα και η ενοποίηση Κεραμεικού-Θησείου. Αυτό επιτυγχάνεται από τη δημιουργία ενός δικτύου προσπέλασης πεζών που ενοποιεί καθώς και από τη μίξη λειτουργιών που εντάσσονται στο κτίριο οι οποίες καταστούν το κτίριο έναν ζωντανό οργανισμό 24 ώρες την ημέρα.

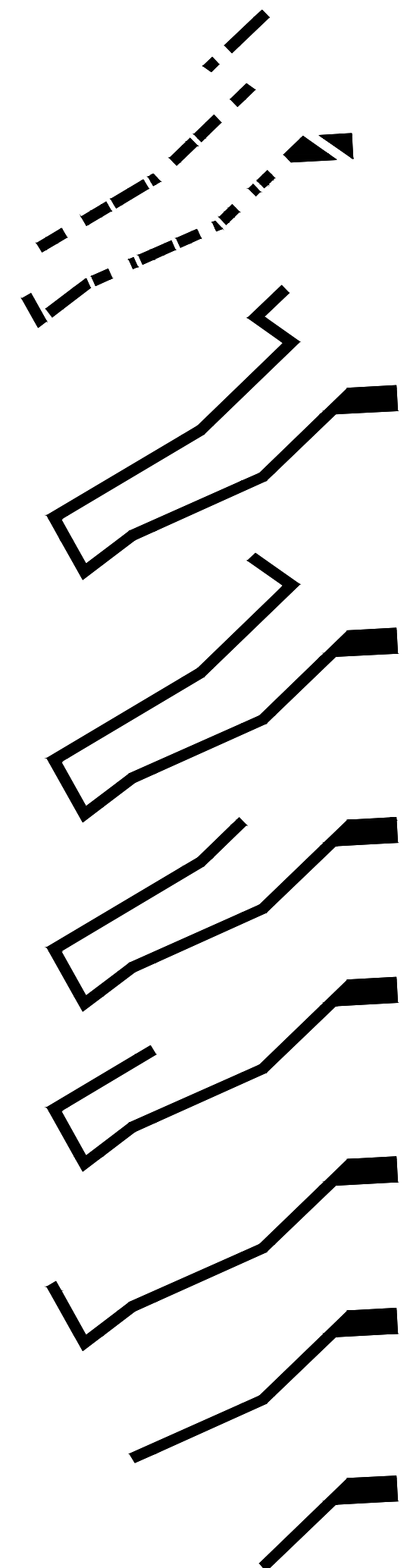

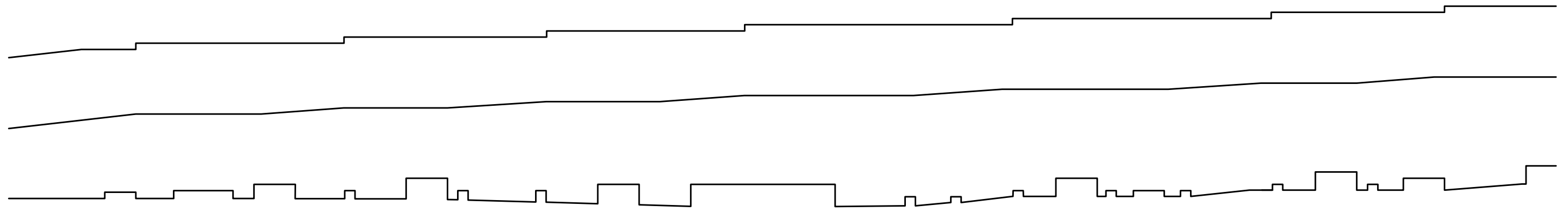
ανάπτυγμα όψης - 1:2000

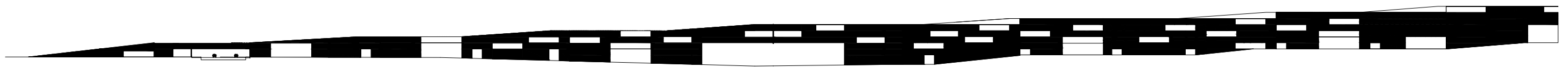
κάτοψη δώματος - 1:2000

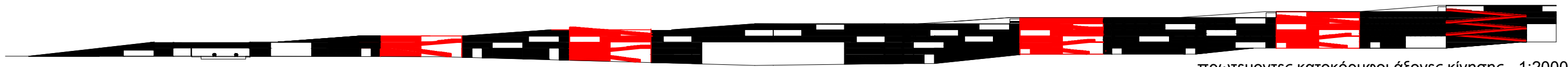
διάγραμμα κάτοψης επιπέδων - 1:5000

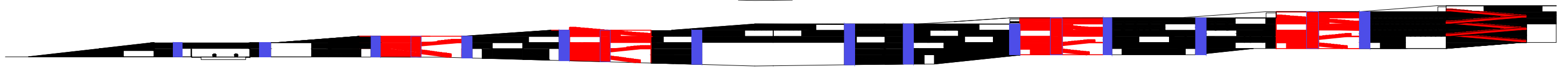
γραμμή οροφής-εδάφους - 1:2000

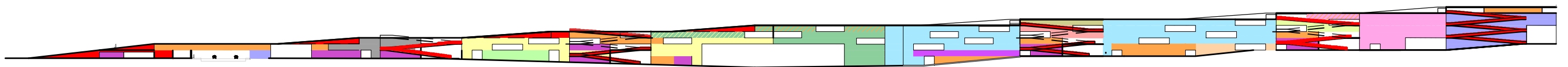
κενό-πλήρες - 1:2000

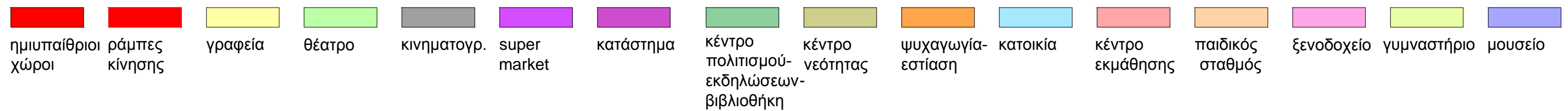
πρωτευοντες κατοκόρυφοι άξονες κίνησης - 1:2000

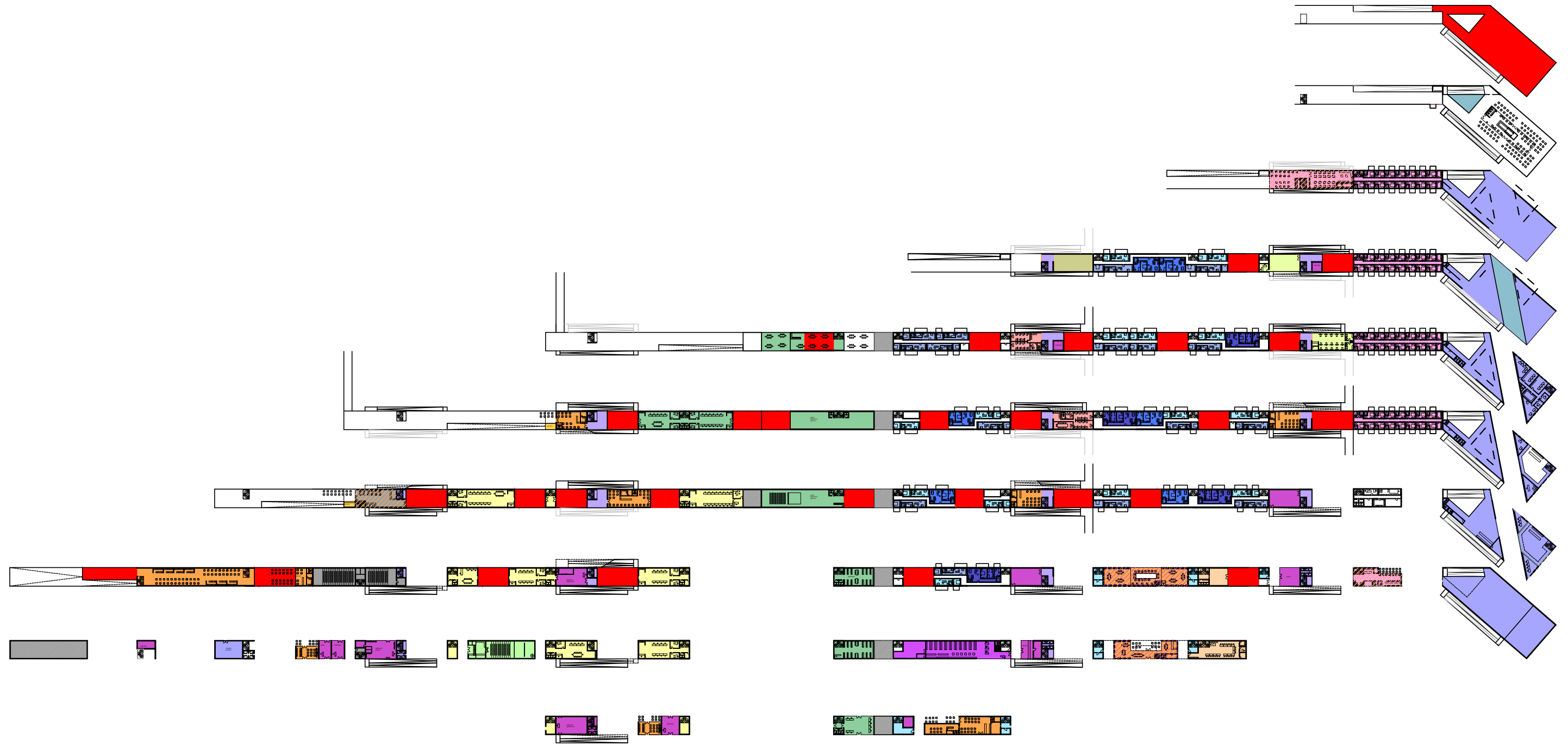

πρωτ.+δευτ. κατοκόρυφοι άξονες κίνησης - 1:2000

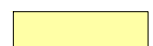
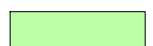

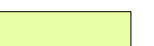

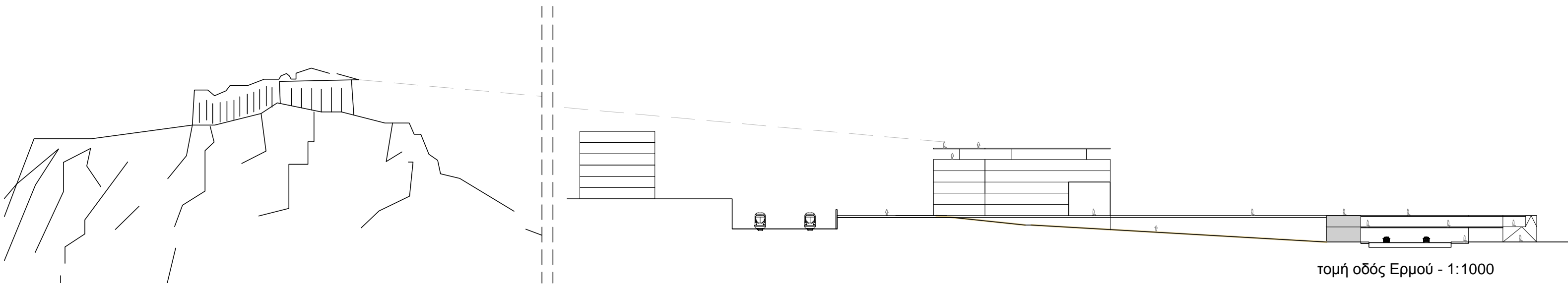
διάγραμμα λειτουργιών -1:2000

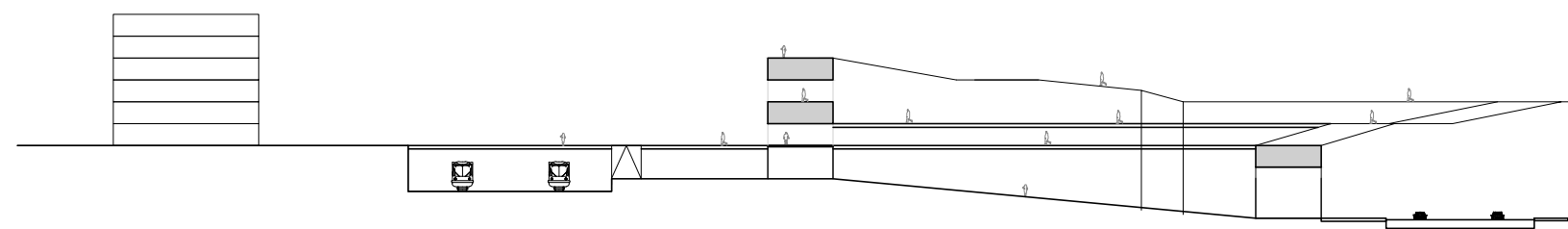

ανάπτυγμα κάτοψης - 1:2000

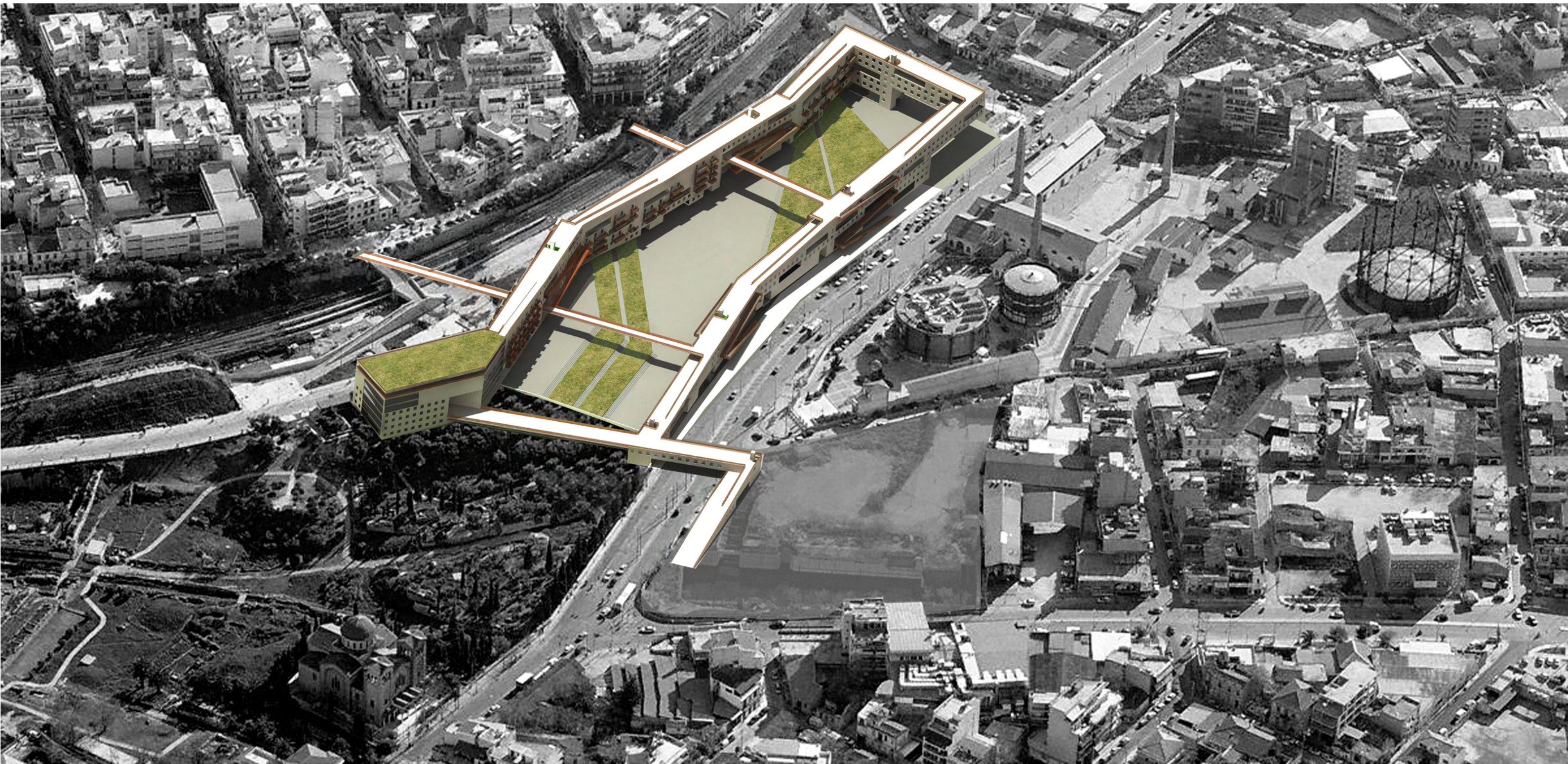
ημιυπαίθριοι χώροι	ράμπες κίνησης	γραφεία	θέατρο	κινηματογρ.	super market	κατάστημα	κέντρο πολιτισμού- εκδηλώσεων- βιβλιοθήκη	κέντρο νεότητας	ψυχαγωγία- εστίαση	κατοικία	κέντρο εκμάθησης	παιδικός σταθμός	ξενοδοχείο	γυμναστήριο	μουσείο

τομή οδός Ερμού - 1:1000

τομή -σύνδεση με Θεσείο - 1:1000

Βιβλιογραφία

1. THIS IS HYBRID, a+t research group, a+t architecture publishers, Spain 2011
2. Ο Κεραμικός της Αθήνας, ιστορία-μνημεία-ανασκαφές', Ursula Knigge, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΝΗ, Αθήνα 1990
3. Καθημερινή, Ο "τρίτος πόλος", Δημήτρης Ρηγόπουλος, 13-01-2002
4. Καθημερινή, «Τρίτη πλατεία», το αμαξοστάσιο ΗΛΠΑΠ, Δημήτρης Ρηγόπουλος, 16-03-2011
5. ΒΗΜΑ, 05-06-2009
6. <http://www.astynet.gr/projects.php?c=15&p=38>
7. Ελευθεροτυπία, Κατεδάφιση ΗΛΠΑΠ για αρχαίους τάφους, Κοντράρου Ράσσια, 10-03-2011
8. ΔΟΜΕΣ, τεύχος 88